

Pravomoci Evropské unie

Otázky:

1. Může EU jednat kde uzná za vhodné a potřebné, nebo je omezena?
2. Má tedy pravomoc libovolně regulovat a sjednocovat národní právo?

Pravomoci EU

- Zásada svěřených pravomocí = „*co nedostala, to nemá*“
 - srov. státy - mohou regulovat cokoliv
 - může být činná pouze ve věcně vymezených oblastech
- Pravomoc
 - legislativní
 - výkonná
 - soudní
- výkon limitován zásadami subsidiarity a proporcionality

Druhy pravomocí EU

Členění dle míry zapojení členských států a EU

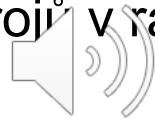
- Výlučná (čl. 2 odst. 1 SFEU)
- Sdílená (čl. 2 odst. 2 SFEU)
- Právní moc k přijímání opatření k zajištění koordinace čl. st. (hospodářská politika a zaměstnanost)
- Právní moc vymezovat a provádět SZBP a SOP
- Právní moc koordinovat, podporovat a doplňovat činnosti členských států bez možnosti harmonizace
- Subsidiární pravomoci (čl. 352 SFEU)
- Žádná pravomoc bez možnosti koordinace

Oblasti pravomocí EU: výlučná

– Čl. 3 odst. 1:

- a) celní unie;
- b) stanovení pravidel hospodářské soutěže nezbytných pro fungování vnitřního trhu;
- c) měnová politika pro členské státy, jejichž měnou je euro;
- d) zachování biologických mořských zdrojů v rámci společné rybářské politiky;
- e) společná obchodní politika.
- + uzavření mez. smlouvy

Oblasti pravomocí EU: sdílená

– Vymezena negativně, zahrnuje vše:

- mimo oblast výlučných pravomocí (čl. 3 SFEU)
- Co nespadá do oblasti koordinace a podpory (čl. 6 SFEU)

– Vymezena demonstrativně:

- a) vnitřní trh;
- b) sociální politika, pokud jde o hlediska vymezená v této smlouvě;
- c) hospodářská, sociální a územní soudržnost;
- d) zemědělství a rybolov, vyjma zachování biologických mořských zdrojů;
- e) životní prostředí;
- f) ochrana spotřebitele;
- g) doprava;
- h) transevropské sítě;
- i) energetika;
- j) prostor svobody, bezpečnosti a práva;
- k) společné otázky bezpečnosti v oblasti veřejného zdraví, pokud jde o hlediska vymezená v této smlouvě.

Pravomoc podporovat, koordinovat nebo doplňovat čl. st.

- Primárním nositelem pravomoci tedy zůstávají čl. st.
- V těchto oblastech (čl. 6 SFEU):
 - a) ochrana a zlepšování lidského zdraví;
 - b) průmysl;
 - c) kultura;
 - d) cestovní ruch;
 - e) všeobecné vzdělávání, odborné vzdělávání, mládež a sport;
 - f) civilní ochrana;
 - g) správní spolupráce.

Subsidiární pravomoci

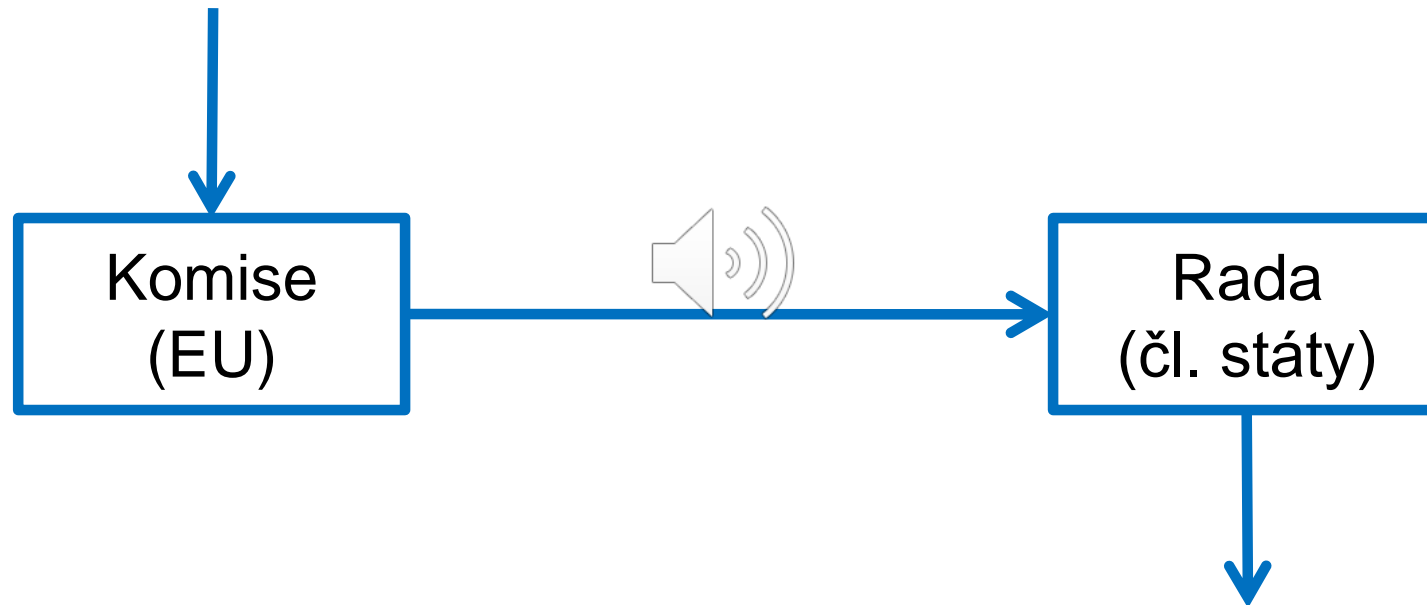
- Článek 352 (bývalý článek 308 Smlouvy o ES)
 - 1. Ukáže-li se, že k dosažení některého z cílů stanovených Smlouvami je nezbytná určitá činnost Unie v rámci politik vymezených Smlouvami, které však k této činnosti neposkytují nezbytné pravomoci, přijme Rada na návrh Komise jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu vhodná ustanovení. Pokud jsou dotyčná ustanovení přijímána Radou zvláštním legislativním postupem, rozhoduje rovněž jednomyslně, na návrh Komise a po obdržení souhlasu Evropského parlamentu.
 - 2. V rámci postupu pro kontrolu zásady subsidiarity podle čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii upozorní Komise vnitrostátní parlamenty na návrhy založené na tomto článku.
 - 3. Opatření založená na tomto článku nesmějí harmonizovat právní předpisy členských států v případech, kdy Smlouvy tuto harmonizaci vylučují.
 - 4. Tento článek nemůže sloužit jako základ pro dosažení cílů stanovených v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky ...

Konkrétní ustanovení stanoví: (kdo, co, jak, čím): např.

- **Článek 113 SFEU:** Rada zvláštním legislativním postupem a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijme ustanovení k harmonizaci právních předpisů týkajících se daní z obratu, spotřebních daní a jiných nepřímých daní v rozsahu, v jakém je tato harmonizace nezbytná pro vytvoření a fungování vnitřního trhu a zabránění narušení hospodářské soutěže.
- **Čl. 53 SFEU odst. 1. :** Za účelem usnadnění přístupu osob k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu přijmou Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem směrnice upravující vzájemné uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o kvalifikaci, jakož i koordinaci právních a správních předpisů členských států týkajících se přístupu k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkonu.
- **Článek 114 SFEU: 1.** Není-li ve Smlouvách stanoveno jinak, použijí se k dosažení cílů uvedených v článku 26 následující ustanovení. Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem po konzultaci s Hospodářským a

Rovnováha při tvorbě rozhodnutí

- Proces tvorby rozhodnutí

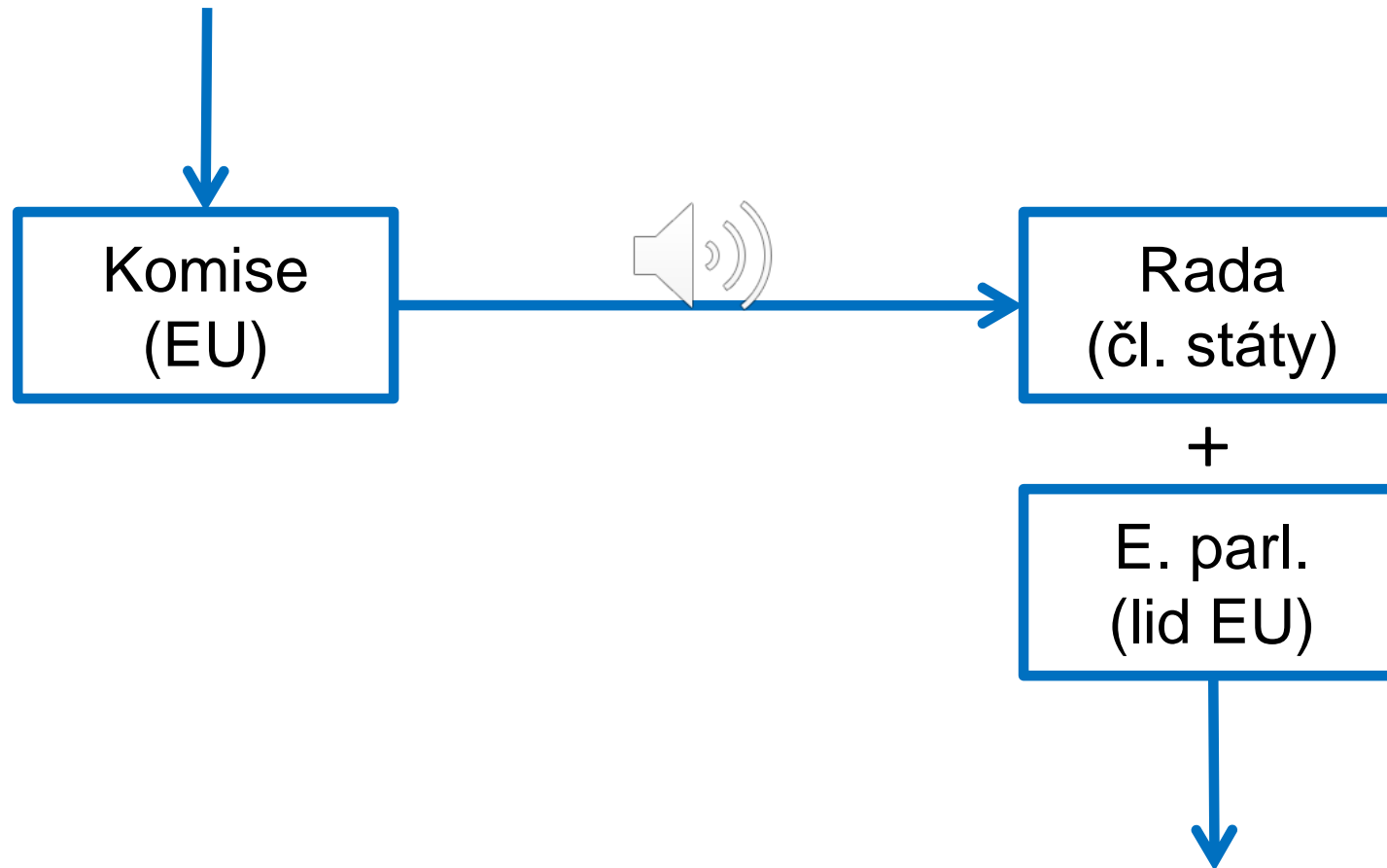

- Pozn. Zde je vyjádřeno jen schematické vyjádření principu nadstátnosti – dnes je uvedené schéma do značné míry modifikováno, při rozhodování totiž spolupůsobí i Evropský parlament

- vada na kráse?

Rovnováha při tvorbě rozhodnutí dnes

– Proces tvorby rozhodnutí

Povinná literatura

- TÝČ, V. (2017). Základy práva Evropské unie pro ekonomy. 7. přepracované a aktualiz. Praha: Leges.
 - kapitola I.2 (Nová metoda integrace: nadstátnost – str. 18 a 19
 - kapitola II. (Pravomoci Evropské unie) – str. 48-59

Doporučená literatura

- TOMÁŠEK, M., TÝČ, V. a kol. Právo Evropské unie. 2. vyd. Praha: Leges, 2017. Student. ISBN 978-80-7502-184-7
- [Smlouva o Evropské unii](#)
- [Smlouva o fungování Evropské unie](#)
- Rozdělení pravomocí v Evropské unii <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM%3Aai0020>